

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	Psihologie și Științele Educației
1.3 Departamentul	Didactica disciplinelor socio-umane / Științele Educației
1.4 Domeniul de studii	Științele educației
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Pedagogia învățământului primar și preșcolar/ Profesor învățământ primar și preșcolar

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Metodica predării limbii și literaturii române și a activităților din domeniul „Limbă și comunicare”						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. univ. dr. Alina Pamfil						
2.3 Titularul activităților de seminar	Prof. univ. dr. Alina Pamfil						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	I	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	O

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					-
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					12
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități:					
3.7 Total ore studiu individual					44
3.8 Total ore pe semestru					100
3.9 Numărul de credite					4

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	Nu este cazul.
4.2 de competențe	Nu este cazul.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Sală dotată cu videoproiector.
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	Laptop, fișe de lucru, modele de proiecte didactice

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	- Utilizarea adecvată a conceptelor și teoriilor din didactica limbii și literaturii române în proiectarea unor activități de educare a limbajului, limbă română, lectură și comunicare specifice învățământului primar și preșcolar; - Proiectarea, organizarea și evaluarea activităților instructiv educative pentru subdomeniile disciplinei (<i>Educarea limbajului, Citire, Lectură, Comunicare</i>) și în funcție de tipul dominant de lecție; - Elaborarea și aplicarea eficientă a instrumentelor de evaluare în funcție de subdomeniile disciplinei (lecție de educarea limbajului/comunicare, de citire, de lectură) și în funcție de tipul lecției (de formare de priceperi și deprinderi, de predare, de recapitulare și sistematizare).
Competențe transversale	- Manifestarea unei conduite reflexive asupra activităților didactice proprii. - Dobândirea unei atitudini autonome și responsabile în proiectarea unor activități didactice specifice disciplinei.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Formarea unor capacități de proiectare a demersurilor didactice din punctul de vedere al conținuturilor și al metodologiei învățării și evaluării.
7.2 Obiectivele specifice	- Asimilarea unui set de cunoștințe referitoare la demersurile didactice specifice activităților de educare a limbajului în grădiniță și celor de predare a limbii și literaturii române în școala primară; - Însușirea deprinderilor de proiectare didactică, de organizare și evaluare a activităților didactice; - Cunoașterea și aplicarea eficientă a metodologiei formării competenței de comunicare și a competenței de lectură; - Aplicarea principiilor și a modalităților de evaluare a activităților de comunicare și de receptare și producere de text.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Cursul 1. Aria și statutul didacticii limbii și literaturii române. Specificul didacticii limbii și literaturii române. Subdomeniile disciplinei.	Prelegerea interactivă, problematizarea	
Cursul 2. Programele școlare (curriculum, cunoștințe, competențe, valori, atitudini).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizarea	
Cursul 3. Proiectarea didactică (curriculum, proiectarea lecției, modele de proiectare a lecției).	Prelegerea interactivă expunerea, problematizarea	
Cursul 4. Formarea competenței de comunicare orală. Receptarea și producerea de discurs oral (dimensiunea lingvistică, textuală, discursivă; comunicare verbală, nonverbală, paraverbală).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	

Cursul 5. Proiectarea activităților de comunicare orală pentru grădiniță și clasele primare. Activități de structurare de cunoștințe și de strategii, activități de comunicare globală; jocuri și tehnici didactice.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 6. Didactica citit-scrisului (metoda integrată; metoda fonetico-analitico-sintetică).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ	
Cursul 7. Activități specifice formării deprinderilor de scris-citit. Scris-cititul în perioada pre-abecedară, abecedară, postabecedară.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 8. Aspecte metodice privind formarea deprinderilor ortografice și de punctuație. Scrierea grupurilor verb-pronume.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 9. Formarea vocabularului și a noțiunilor gramaticale. Strategii de abordare a noțiunilor de vocabular, fonetică, morfologie și sintaxă.	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 10. Formarea competenței de comunicare scrisă. Principiile didacticii redactării. Metodologia activităților de scriere. (Abordarea metodică, abordarea expresivă, abordare socializatoare, abordare funcțională).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 11. Formarea competenței de lectură (lectura explicativă, înțelegerea și interpretarea textelor literare).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 12. Scenarii didactice pentru predarea textului literar epic	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 13. Scenarii didactice pentru predarea textului literar liric	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	
Cursul 14. Evaluarea. Strategii de evaluare. Instrumente tradiționale și alternative de evaluare folosite în învățământul preșcolar și primar (proiectul, portofoliul, autoevaluarea, lucrarea colectivă, observarea sistematică a comportamentului copiilor, chestionarul, fișa de evaluare, interviul, fișa de observație).	Prelegerea interactivă, exemplul demonstrativ, problematizare	

Bibliografie selectivă

*** *Metoda proiectelor la vârstele timpurii* (2002). București: Editura V& I Integral.

1. Anca, Maria; Hațegan, Carolina (2008). *Terapia limbajului. O abordare interdisciplinară*. Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană.
2. Barbu, Marian. (coord). (2003). *Metodica predării limbii și literaturii române: învățământ primar*. Craiova: Editura Gheorghe Alexandru.
3. Boca-Miron, Elena, Chichișan, Elvira (2001)(coord.). *Documentar metodic: educarea limbajului la preșcolari*. București: Editura V& I Integral.
4. Bratu, Gabriela (2004). *Aplicații ale metodelor de gândire critică la învățământul primar*. Humanitas Educațional.
5. Breaz, Mircea (2009). *De la literatura didactică la didactica literaturii pentru copii și tineret. Modelul didactic al „lecturii pentru înțelegere”, între metoda fonematică și metoda de învățare*

- globală, în: Bocoș, Mușata, Chiș, Vasile, Albușescu, Ion, Stan, Cristian (coord.), *Tradiții, valori și perspective în științele educației*, Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca, pp. 219-223.
6. Breaz, Mircea (2009). *La didactique de la langue maternelle dans l'enseignement primaire. Design pragmatique et didactique universitaire*, în: *Didactica*, Anul II, Nr. 1, volume 2 (1), Timisoara, BUASVM : Editura Mirton, pp. 9-20.
  7. Breaz, Mircea (2011). *Retorică și discurs tautologic în comunicarea didactică persuasivă*, Cluj-Napoca: Editura ASCR.
  8. Chiscop, Liviu (2000). *Didactica educației limbajului în învățământul preșcolar, ghid metodic*, Bacău: Editura Grigore Tăbăcaru.
  9. Cosmovici, A. (1996), *Psihologie generală*, Iași: Polirom.
  10. Crăciun, Corneliu (2003). *Metodica predării limbii române în învățământul primar*. Deva: Editura Emia.
  11. Dumitrana, Magdalena (1999, 2001). *Educarea limbajului în învățământul preșcolar (I – Comunicarea orală) (II – Comunicarea scrisă)*. București: Editura Compania.
  12. Dumitru, G.; Novac, C.; Mitrache, Al.; Ilie, V. et al. (2005). *Didactica activităților instructiv-educative pentru învățământul preprimar*. Craiova: Editura Didactica Nova.
  13. Faber, Adele; Mazlish, Elaine ; Nyberg, Lisa ; Anstine Templeton, Rosalyn (2008). *Comunicarea eficientă cu copiii. Acasă și la școală*. București : Curtea Veche.
  14. Gheorghe, Alexandru; Simionică-Vaslui, Elena; Sabou, Eva; Sărăcuț-Comănescu, Teodor; Ioniță, Daniela et al. (2008). *Metodica predării teoriei literare la ciclul primar*. Craiova: Editura Gheorghe Alexandru.
  15. Ilica, Anton (coord.) (2007). *Didactica limbii române și a lecturii*. Arad: Editura Universității „Aurel Vlaicu”.
  16. Ionescu, Thea (2008). *Copiii fac ordine! Categorizarea la vârsta preșcolară*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
  17. Jonnaert, Philippe; Ettayebi Moussadak; Defise, Rosette (2010). *Curriculum și competențe. Un cadru operațional*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
  18. Kolumbus, Elinor Schulman, (2006). *Didactică preșcolară*, București: editura V&Integral
  19. Manoliu-Dabija, Anca (2001). *Context și inferențe în lectura activă. Modele teoretice și cercetări experimentale*. București: Știință & Tehnică.
  20. Mărcușanu, Iosif, Dumitru, Iosif, Mărcușanu, Eugen Dragoș (2002). *Limba română pentru educatoare, învățători și profesori. Ghid metodic*, București: Editura Didactică și Pedagogică R.A.
  21. Minder, Michel (2011). *Didactica funcțională. Obiective, strategii, evaluare. Cognitivismul operant*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
  22. Mitu, Florica (2000). *Metodica activităților de educare a limbajului*. București: Editura Pro Humanitas.
  23. Nuță, Silvia (2000). *Metodica predării limbii române în claselor primare*. București : Editura Aramis.
  24. Pamfil, Alina (2007). *Elemente de didactică a limbii române: clasele primare*. Cluj-Napoca: Casa Cărții de Știință.
  25. Pamfil, Alina (2009). *Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare*. Pitești: Paralela 45.
  26. Parfene, Constantin (1980), *Compozițiile în școală*, București: E.D.P.
  27. Păiși-Lăzărescu, Emilia; Ezechil, Liliana (2001). *Laborator preșcolar*. București: Editura V& I Integral.
  28. Pletea, Mioara; Fotache, Rodica, Spănu, Cristina et al. (2008). *Ghid pentru proiecte tematice. Activități integrate pentru preșcolari (3-5 ani)*. București: Didactica Publishing House.
  29. Pop, M., Ruxăndoiu, P. (1978). *Folclor literar românesc*. București: E.D.P.
  30. Sâmișăian, Florentina; Norel, Mariana (2006). *Didactica limbii și literaturii române (I) (II)*. București: MEC, PIR.
  31. Stan, Mihail (coord.) (2001). *Ghid de evaluare. Limba și literatura română*. SNEE, București: Editura Aramis.
  32. Stanca, Radu (2000). Problema cititului. Contribuții la estetica fenomenului literar, în: *Aquarium*. Cluj-Napoca: Biblioteca Apostrof, pp. 39-72.
  33. Steele, Jeannie L.; Meredith, Kurtis S.; Temple, Charles (1998). *Lectura și scrierea pentru*

dezvoltarea gândirii critice (I) (II). Cluj-Napoca: Casa de Editură și Tipografia Gloria, Centrul Educația 2000+ București.

34. Șerdean, Ioan (2003). *Didactica limbii și literaturii române în învățământul primar*. București: Corint.
35. Ștefan, Catrinel A.; Kallay Eva (2007). *Dezvoltarea competențelor emoționale și sociale la preșcolari. Ghid practic pentru educatori*. Cluj-Napoca: Editura ASCR.
36. Temple, Charles, Steele, Jeannie, Meredith (1998), *Proiectarea lecțiilor și evaluarea*.
37. Tomșa, Gheorghe; Oprescu, Nicolae (2007). *Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare*. București: Editura V& I Integral.
38. Verza, Emil, Verza Florin Emil (2000), *Psihologia vârstelor*, București: Editura Pro Humanitate.
39. Vianin, Pierre (2011). *Ajutorul strategic pentru elevii cu dificultăți școlare. Cum să-i dai elevului cheia reușitei?* Cluj-Napoca: Editura ASCR.

(Toate titlurile sunt disponibile la BCU Cluj. Sursele bibliografice care nu se găsesc în extensii vor fi oferite spre consultare studenților de către propunătorul cursului).

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Seminar 1+ Seminar 2. Proiectarea didactică. Tipare de structurare a scenariilor didactice.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 3. Proiectarea activităților de comunicare orală pentru grădiniță și clasele primare.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 4. Demersuri metodice în predarea sunetelor și a literelor.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 5. Demersuri metodice în învățarea scrierii.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 6. Lectura explicativă; aspecte metodice ale utilizării lecturii explicative în textele epice și lirice (textul istoric, liric-patriotic, pastel).	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 7. Aspecte metodice în organizarea orelor de lectură.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 8. Metode de evaluare a lecturii – proiecte didactice, exemplificări.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 9. Predarea părților de vorbire flexibile și neflexibile – proiecte didactice.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 10. Predarea părților de propoziție – proiectare didactică	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 11. Comunicarea orală – proiectare didactică.	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	
Seminarul 12. Evaluare	Exemplul demonstrativ Explicația, Exercițiul	

Bibliografie:

- Dumitrana, Magdalena. (1999, 2001). *Educarea limbajului în învățământul preșcolar*, București: Compania. Nuță, S. (2000). *Metodica predării limbii române în clasele primare*, București: Aramis.
- Pamfil, A. (2009). *Limba și literatura română în școala primară. Perspective complementare*, Pitești:

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Didactica limbii și literaturii române și a activităților de educare a limbajului constituie o disciplină importantă în pregătirea profesională a viitorilor educatori și învățători. Conținuturile sunt selectate și abordate în conformitate cu lucrări de referință din domeniu, recunoscute de comunitatea epistemică, și vizează cunoștințe și competențe obligatorii pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar și primar (învățători și educatori).

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Explicarea unor concepte fundamentale din domeniul didacticii limbii și literaturii române. Aplicarea unor concepte și strategii didactice în proiectarea unui scenariu didactic, pe o temă dată.	colocviu	70%
10.5 Seminar/laborator	Intervenții pertinente pe parcursul orelor de seminar	colocviu	30%
10.6 Standard minim de performanță			
• Utilizarea corectă a unor concepte, principii și strategii în vederea proiectării unui scenariu didactic pentru o activitate de limbă română/lectură/comunicare, în învățământul preșcolar/școlar.			

10.04.2017